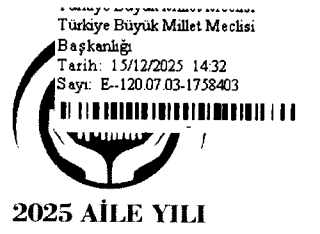

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19027296

Konu : Soru Önergesi (7/36541)

7/36541 EK 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.11.2025 tarihli ve 1739032 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/36541 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/36541 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 746B26E9-257B-41A3-88C7-EEF39B251A95

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-cbys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Erzurum Milletvekili Sayın **Meral DANIŞ BEŞTAŞ**'a Ait 7/36541 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız koordinesinde çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için “2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve 2023 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur. Belge doğrultusunda çocuk işçiliğine ilişkin somut stratejik amaç, hedef ve eylemler düzenlenmiştir.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” oluşturulmuştur. Program dahilinde, çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır. Bu doğrultuda, 81 ilimizde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri tarafından her yıl 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele günü kapsamında farkındalığı artırıcı faaliyetler yürütülmektedir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi” uygulamaya konmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Projenin “Bileşen 3: Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi” kapsamında Türkiye genelinde 81 ilde görev yapan “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Hizmet Birimleri” için sekiz modülden oluşan bir hizmet içi eğitim programı geliştirilmiştir. Ardından 30 meslek elemanına eğitici eğitimi verilmiş ve 12 ilde 120 personele yaygınlaştırma uygulaması yapılmıştır. Çocuk işçiliğinin izlenmesi konusunda Ulusal Çalışma Grubu oluşturulmuş ve ilgili tüm paydaşların katkı ve katılımları ile çocuk işçiliğinin tarım, sanayi ve sokak koşulları ayaklarının tümünü kapsayan ve e-metip uygulamalarını genişleten bir izleme sistemi model önerisi geliştirilmiştir.

2021 yılında “22 İlde kırsal bölgelerde çocuklar için koruyucu ve önleyici hizmetler hakkında bilgilendirme yapılması ve ihtiyaçların belirlenmesi” ne yönelik bir çalışma başlatılmıştır. Çalışmada ekipler tarafından ziyaret edilen köylerde aileler ve çocukların yanı sıra muhtarlar, okul idarecileri, belediye görevlileri ve imamlarla da görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma büyükşehirler dışındaki 51 ilde yaygınlaştırılmıştır.

Bakanlığımızca her ilde *Çocuklar Güvende Ekipleri* oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca *Çocuklar Güvende Ekipleri*; çocuk işçiliği ile mücadelede öncü ve koordinatör kurum olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildirim yapılan çocuklara yönelik hızlı bir şekilde eğitim, sosyal hizmet, sosyal yardım ve her türlü rehberlik hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla da faaliyet göstermektedir.

Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara

yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, gerekli görüldüğü takdirde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Bakanlığımız sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir.

Ayrıca hanelerde çocukların hayat standartlarını yükseltmek ve gelişimlerini desteklemek amacıyla yapılan eğitim yardımları sosyal yardım harcamalarımızın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini temel almaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek sahibi olmalarına çalışılmaktadır.

SED Hizmetinin en önemli bileşeni alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale bileşenidir. Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde sorunların çözülmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, kriz durumundaki kişilere psikososyal destek sağlanması, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır.

SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağında bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Diğer taraftan çocuk işçiliği ile mücadele konusunda merkezi düzeyde politika oluşturulması ve yerel düzeyde etkin şekilde uygulanmasına yönelik çalışmalar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı koordinesinde gerçekleştirilmekte olup, çocuk işçiliği kapsamındaki istatistiki veriler de söz konusu Bakanlığın uhdesinde takip edilmektedir.